

peccatū nostrū. qđ a dñi distictē cognoscim⁹

Non omis scrup. Consideracō tercia
pulus aut dubitacō de peccato mortali
neq; ois in deuo cō aut de ordinacō aut non
attentio impediūt de non necitate celebracō
nis dignitatē. Patet quia certitudo moral
qualē p̄dixim⁹ sufficē compatit̄ secū vacilla
cōnem quādā animi aut hesitacōnē vel suspi
cōem seu scrupulos q; homo nō sit sufficien
ter dispositus. aut q; impedimēto aliquo li
gatus est. Compatit̄ etiā de ordinacōez aliq̄
p̄sertim viziū inferiorū a legis tirānice men
broz que non est sepe subdita nre potestati
Ex qua causat̄ in deuo cō qued̄ quā nō pleā
a actualis sp̄ attentio osequūtur. nec ob inde
pccō maculari necē est. Et si quis opposueit
q; dubitās de aliquo an sit illicitū a stante
dubio illud agēs peccat q; se discrimini sciē
ter obicit. Rñdeo cū dño. Guilhelmo anti
odoreñ. regulā hāc mgrālem intelligendā
esse de dubio tali qđ est vehemēs et magis
aut saltē eque inducit mentem credē q; est
mōrliter illicitū. sicut qđ est licitū. Secus est
vbi mens plus inclinat̄ a iudicat quod est
licitum q̄ illicitum. quāuis nō habeat vsq;
quaq; certitudinē euidentem. aut fixā quia
nec hoc ipm requirit̄. Sunt itaq; nōnulli et

plures qui fortis sūt fantasie . qm̄ p̄terea se
pe trepidāt timore vbi iudicāt nō eē timen
dū . Tales debent imitari consilio superiorū et pru
dentū et cōm̄ talē ip̄oz vacillacōez audacter
opari sic enī plerūq; vincetur abibitq; . Qui
vero rēnuīt credere superiorū et prudentū con
silio ad tales scrupulos deponendū et agen
dū cōm̄ eos errat multipliciter . Primo per
supbiā et arrogātiā preponendo iudiciū suū
et prudentiā aliorū iudicō . Rursum talis vix
aut nūq; deuotionem habebit solidam nec
pacē cōsciē et talib; ac p̄inde carebit locus
aie sue hospite illo de quo p̄pheta dixit q; in
pace factus est locus eius . Dicunt doctores
aliq; quib; assensio q; aliqñ nō est tā merito
riū credere sicut velle credē nec dolere sensu
aliē de peccis . sicut velle dolē et nō posse . Desi
deriū pauperū exaudiuit dñs inquit p̄pheta
preparacōez cordis eoz et audiuit auris tua et
deus itaq; iudicat nos et nra s̄m̄ superioris rōis
ābitriū volūtate et iudiciū . Et nō s̄m̄ ea q; no
bis munitis atq; cōndicētib; porcō sēsualitatis
inferior aduehit et p̄ducit q̄lia sūt volubili
tas p̄giacōnū et fantasiaz stimulu⁹ insup car
nis illecebrosus et v̄dicatiu⁹ vacillacōes p̄te
rea timide et incerte sup agēdis ā sup eis cre
dēdis q; nris neq; sensib; attingi⁹ et similia

Decipiuntur in hoc multi ex simplicibus distinguere nescientes inter ea quae portio anime superior agit per consensum. Et ea que portio inferior patitur absque superioris assensu. Darent idcirco sepe alijs salubre consilium qui nesciunt illud prestare sibi. Quare sic. Certe ob turbam hanc passionum simul ieruentium tumultuantem et rixantem. Quocirco memorandum est beati Bernhardi super hac re consilium. Erat ex discipulis eius quidam tantis inquietatus scrupulis ut ad celebrandum nullo pacto auderet accedere. Dixit ei deuotus et circumspectus. Bernhardus postquam hoc accepit. Vade frater et in fide mea celebres. Obediunt discipulis et scrupulus ille omnis perpetuo discessit. Laudanda prorsus et imitanda tam illius patris industriosa fiducia. quam istius fratris fidelis obedientia. Dicit aliquis ex simplicioribus. Vtinam talis michi esset abbas aut prior qualis erat beatus Bernhardus. credere facilius imperati. Nunc vero dum superioris mei quam sapientiam inspicio non audeo meam conscientiam et salutem sue fidelitatis pacto committere. Quisquis ita dicis et sapis erras et desipis. Non enim commisit te et salutem tuam in manus hominis quia prudens est et plurimum litteratus aut deuotus. sed quia tibi est secundum regularem institutionem prepositus

et platus. Quāobrem obediās sibi nō ut hoī s
ut deo iubenti. si tñ nō cōn deū. Et sepe tanto
erit obedientia tua placentior deo. tibiq; fru
ctuosior. qñto est idigmoꝝ ille cui ppter deū
sbici nō r̄fugis. Caueas ad extremū ne dū
qris securitatē. nec illā adipiscaris. in gūe
tuas diiudicōnis et presūpcōnis foueam

Quarta consideratio

Ontūgit ut possit aliq̄s eodē tpe ad cele
bracōez laudabilē accedē poss; n̄lomi
nus ab eodē laudabilē abstinere. Quo cau
p̄mū de se laudabilē ē q̄ scdm. Ptz p̄m̄aps
qñ aliq̄s ē sine oscia p̄cī mōrlis ā alio impe
dimēto. et nō est obligat⁹ ex officō vel aliter
celebraē. tūc h; vtrū; in sua ptate facē licēt
at; laudabilē. vt vel cū cēturioē dicat. Dñe
nō sum dig. ac. vel cū zacheo. dñm fidēter in
uit;. Scdm ptē p̄lo cū durādo. iiii sm̄az d.
xxij. q. vi. Celebracō q̄ppe est de p se opus bo
nū. Abstinerē aut ab ea si sit bonū magis ē
in ordine ad inuocōez suscipiētis q̄ de p se
Rurhus celebracō h; efficacā magnā ex vir
tute opis opati. p̄p̄ quā nō tātundē val; vo
lūtas sola celebrādi. sic par volūtas actu ce
lebrās. Addit itaq; op⁹ hoc exteri⁹ aliqd bo
nitatis ad boitatē volūtatīs p̄p̄ meritū pas
siois xp̄i. proptēa dici sol; opus p̄uilegiatū